

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI STUDIÓW DOKTORANCKICH
WYDZIAŁU HISTORYCZNEGO UW W ROKU AKADEMICKIM 2019/2020

1. Słuchacze studium

W dniu 31 grudnia 2020 na studiach doktoranckich na Wydziale Nauk o Historii i Sztuce Historycznego UW (lata III-VI) studiowało **100 doktorantów**, w tym 6 cudzoziemców z 5 krajów (w poprzednim roku odpowiednio: 125/9/6).

W roku akademickim 2019/2020 przedłużenie na V rok studiów uzyskało 30 **osób** (w tym 1 cudzoziemiec – w poprzednim odpowiednio 26/3), zaś na rok VI – 21 **osób** (w tym 1 cudzoziemiec), co stanowi porównywalną, choć zmniejszoną liczbę w stosunku do ubiegłego roku (17/2).

2. Aktywność naukowa doktorantów.

Podstawę oceny stanowi przede wszystkim analiza dorobku publikacyjnego i aktywności konferencyjnej, zaangażowanie i efektywność w aplikowaniu o granty, a także udział w ich realizacji. Biorąc pod uwagę, że ukoronowaniem aktywności naukowej doktorantów jest napisanie i obrona doktoratu, w ocenie wzięto również pod uwagę liczbę obronionych dysertacji.

Analizie poddano **90** złożonych **sprawozdań rocznych** studentów lat III-VI (z wyłączeniem cudzoziemców, którzy nie przeszli normalnego trybu rekrutacji oraz osób urlopowanych), z których wynika co następuje:

A. Publikacje (uwzględniono pozycje wydrukowane, opublikowane on-line lub przyjęte do druku)

W r. ak. 2019/2020 doktoranci Wydziału Historycznego opublikowali 7 monografii (w tym najaktywniejsi byli doktoranci IV i V roku, autorzy odpowiednio 4 i 2 z nich), napisali 133 artykułów (w tym 72 obcojęzycznych), 48 dzieł innego rodzaju (takie jak artykuły recenzyjne, recenzje, popularno-naukowe, noty katalogowe, komentarze). Doktoranci byli również bardzo zaangażowani w prace redakcyjne, zarówno dzieł wieloautorskich i czasopism (22). Największa aktywność publikacyjna (mierzona liczbą wydrukowanych i przyjętych do druku pozycji) charakteryzowała doktorantów IV roku (66 publikacji), przy czym dla III i V roku ta liczba była porównywalna (47 i 46).

Biorąc pod uwagę łączną liczbę publikacji i porównując ją z wynikami w poprzednich latach sprawozdawczych można zauważyć utrzymującą się tendencję, zauważalną już w poprzednim roku czyli zmianę proporcji artykułów polskich w stosunku do obcojęzycznych czyli 72:61 (w poprzednim roku jak 1:1,46, w tym 1:1,17). W roku sprawozdawczym widoczne jest także zwiększenie liczby artykułów w czasopiśmie, w porównaniu do ubiegłych lat, gdy przeważały publikacje pokonferencyjne (co zapewne należy wiązać ze zmianą sposobu ceny aktywności naukowej).

B. Konferencje naukowe (tylko czynny udział, z referatem lub posterem)

Słuchacze studium doktoranckiego swoje osiągnięcia prezentowali na konferencjach i sympozjach łącznie **84** razy, w tym **41** razy na forum międzynarodowym, a **30** - na konferencjach ogólnopolskich i regionalnych. Doktoranci brali także udział w konferencjach studencko-doktoranckich (z reguły ogólnopolskich, również o zasięgu międzynarodowym), na których wygłosili **13** referaty. Te liczby (na pozór) świadczą o znacznie mniejszej, w porównaniu z ubiegłym rokiem, aktywności (odpowiednio: 238/113/86), warto jednak zaznaczyć, że doktoranci w swych sprawozdaniach wielokrotnie sygnalizowali problemy z odwoływaniem konferencji w związku z sytuacją sanitarną i niemożność realizacji zaplanowanych działań.

W przedsięwzięcia studencko-doktoranckie angażowali się zwłaszcza studenci III roku (5), co stanowi istotną zmianę (w ub. byli to doktoranci głównie I i II roku), choć warto zauważyć, że znacznie częściej były to różnego rodzaju forum wymiany myśli o zasięgu międzynarodowym. Z porównaniu z ubiegłym rokiem ta liczba uległa diametralnej zmianie i trzykrotnie zmalała (z 39 do 13).

Generalnie największą aktywnością konferencyjną wykazali się studenci II roku (27), mniejszą z IV (21) i I roku (20), w kolejnych latach V i VI ta aktywność dość znacząco spadła (11 i 5).

W porównaniu z poprzednim rokiem można zauważyć podobną tendencję czyli zwiększoną aktywność w przedsięwzięciach międzynarodowych (41:30). Przewaga udziału w konferencjach międzynarodowych jest zauważalna zwłaszcza u doktorantów lat IV-VI.

C. Granty badawcze

Sądząc po liczbie kierowanych przez doktorantów grantów utrzymuje się podobny poziom zaangażowania, a zmniejszona liczba kierowanych przez nich projektów jest

proporcjonalna do ograniczenia liczby doktorantów w ogóle. W minionym roku doktoranci byli beneficjentami aż 24 własnych grantów, z czego 4 stanowiły Diamentowe Granty (finansowane ze środków Ministerstwo Edukacji Nauki, dawniej: Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Pozostałe granty finansowane są głównie przez NCN (15 grantów Preludium i 3 Etiuda lub innych). 21 doktorantów uczestniczyło w realizacji projektów finansowanych przez Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Narodowe Centrum Nauki i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz instytucje zagraniczne (w tym jeden grant ERC). Najczęściej, doktoranci są aktywnymi uczestnikami projektów badawczych prowadzonych przez ich opiekunów naukowych lub promotorów. Są jednak i tacy, którzy biorą udział w dwóch i więcej projektach (rekordziści są zaangażowani w 3 projekty, w tym 1 własny).

AKTYWNOŚĆ NAUKOWA W LICZBACH

	II (23)	III (24)	IV (30)	V (20)	VI (3?)	RAZEM 90
PUBLIKACJE	40	47	66	46	11	210
Monografie	0	1	4 (2 współ.)	2	0	7
Artykuły pl	21	12	26	9	4	72
Artykuły obce	3	8	21	25	4	61
Inne	12	18	9	8	1	48
Redakcja	4	8	6	2	2	22
KONFERENCJE	20	27	21	11	5	84
Konf. międzynarodowe	6	15	9	9	2	41
Konf. polskie	11	10	7	0	2	30
Konf. stud.-dokt.	3	2	5	2	1	13
GRANTY						
kierow. /uczestnicy	0/0	6/2	9/11	4/6	5/2	24/21
Kier. Diam. Grant	0	2	2	0	0	4
Kier. Preludium NCN	0	2	5	3	5	15
Kier. Etiuda i inne	0	0	2	1	0	3
Uczestnictwo Grantów/uczestnicy	0	2	11	6	2	21

Stypendia	1	2	3	1	0	7
-----------	---	---	---	---	---	---

D. Działalność popularno-naukowa

Doktoranci Wydziału Historycznego zwykli się angażować się w wiele przedsięwzięć popularyzujących naukę, w tym roku, z oczywistych powodów, ta aktywność była bardzo ograniczona.

E. Doktoraty

W 2019/2020 r. obroniono 9 rozpraw doktorskich.

3. Samorząd doktorantów i działania na rzecz Uniwersytetu

Wzorem lat ubiegłych, w ostatnim roku samorząd Doktorantów na bieżąco angażował się w prace Uniwersytetu Warszawskiego, Wydziału Historycznego i własnych instytutów. Członkowie Samorządu uczestniczyli w posiedzeniach Rad Naukowych macierzystych instytutów jak w Radzie Naukowej Wydziału. Pracowali też na rzecz komisji wydziałowych, których byli członkami, m. in. doktoranckiej (mgr Karolina Morawska, mgr Zofia Załęska, mgr Jan Błachnio, mgr Wojciech Głowacki), Finansowo-Budżetowej (mgr Magdalena Jakubowska), ds. Regulaminu (mgr Petra Skarupsky).

4. Stypendia

Zwyczajem lat poprzednich, w październiku i listopadzie 2020 r. Komisja Doktorancka rozpatrywała aplikacje doktorantów do rocznych stypendiów wydziałowych i zwiększonych stypendiów z dotacji projakościowej przyznawanych z środków centralnych. W sumie do wszystkich stypendiów aplikowało **54 doktorantów**, a do podziału było **32 stypendia wydziałowe** (na III i IV roku proporcjonalnie do liczby doktorantów, na V roku- 8 stypendiów) oraz 28 stypendia z dotacji pro jakościowej (dla 30% doktorantów dla lat III-VI). Kierując się istniejącymi kryteriami oceny wniosków stypendialnych, Komisja wyłoniła listę **37 beneficjentów** (w tym aż **22** osoby do obu stypendiów jednocześnie). Komisja Stypendialna rekomendowała także 10 doktorantów do otrzymania stypendiów dla najlepszych doktorantów (III rok – 2, IV rok – 2, V rok – 4, VI rok – 2).

5. Wnioski i postulaty

Z reguły doktoranci w swoich sprawozdaniach wskazywali na różnego rodzaju trudności związane ze studiami oraz pisaniem rozprawy doktorskiej, w tym roku te trudności miały charakter bardzo jednorodny.

W maju 2020 r. zostały ogłoszone wyniki programu „Zwiększanie mobilności doktorantów UW” prowadzony w ramach działań Zintegrowanego Programu Rozwoju UW. Mimo iż ponad 20 doktorantów uzyskało finansowanie na wyjazdy za granicę w celu przeprowadzenia kwerend bibliotecznych, archiwalnych i terenowych, ze względu na ograniczenia w podróżowaniu, większość z nich musiała je przełożyć na aktualny rok akademicki.

Podstawowy problem jakim jest brak wystarczających postępów w pracy nad dysertacją, skutkujący obniżeniem efektywności studiów doktoranckich, w perspektywie najbliższych 2 lat ulegnie samorozwiązaniu w związku z docelowym zamknięciem wydziałowych studiów doktoranckich.

Optymistyczna obserwacja dotyczy także słuszności wprowadzonych zmian w sposobie oceniania wniosków stypendialnych, co dodatkowo wpływa również na sposób postrzegania rozwoju własnej kariery. Nadmierne angażowanie się w inicjatywy o wątpliwie naukowym charakterze typu *predatory*: konferencje czy czasopisma, stopniowo uległy eliminacji, a w miejsce uczestniczenia w zbyt dużej liczbie konferencji (zwłaszcza organizowanych przez różne studencko-doktoranckie gremia), doktoranci wybierają te wymagające większego wysiłku, ale za to dające możliwość zaprezentowania własnych osiągnięć w międzynarodowym środowisku uznanych badaczy.

Należy mieć nadzieję, że w niedalekiej przyszłości wpłynie to nie tylko na koncentrację wysiłków zmierzających do ukończenia pracy doktorskiej ale i na jakość dorobku badawczego w ogóle.

dr hab. Monika Rekowska, prof. ucz.
Kierownik Studium Doktoranckiego
na Wydziale Nauk o Kulturze i Sztuce UW